

Pirmasis Pasaulinis karas

Parengė: Augustas
Stankevičius IVe

Pretekstas

- 1914 m. birželio 28 d. Sarajeve, tuomet Austrijai priklausančios Bosnijos ir Hercegovinos mieste, bosnis studentas Principas nušovė Austrijos-Vengrijos sosto įpėdinį Pranciškų Ferdinandą ir jo žmoną. Vienos vyriausybė šį incidentą laikė serbų sąmokslu, kadangi studentas buvo neseniai atvykęs iš Serbijos. Šis įvykis tapo IPK pretekstu.

Priežastys

- **Imperializmas**
- **Nacionalizmas** (militaristinis nacionalizmas)
- **Karinių blokų susikūrimas** (Antantė ir Trilypė sąjunga)
- **Agresyvi didžiųjų valstybių užsienio politika**
- **Ginklavimosi varžybos**
- **Padidėjęs valstybių ekonominės raidos netolygumas**

Kariniai blokai (sajungos)

- XIX a. pabaigoje - XX a. pradžioje Europa pasidalijo į du priešiškus blokus.
- **Trilypė sąjunga (1882 m.)**
Po Berlyne įvykusio kongreso paaiškėjo, kad Rusija linksta į sąjungą su Prancūzija. Todėl Vokietija nutarė remti Austriją-Vengriją ir 1879 m. sudarė su ja sąjungą. 1882 m. prie šių dviejų valstybių prisijungia Italija.
- **Antantės sąjunga (1907 m.)**
Susidarius Trilypei sąjungai, Rusija ir Prancūzija 1891-1893 m. sudarė sąjungą ir įsipareigojo kartu kovoti su Vokietija ir Austrija-Vengrija, jei šios užpultų vieną iš jų.
1904 m. Didžioji Britanija pasirašė sutartį su **Prancūzija**, ir tik **1907 m.** su Rusija - taip ir susikuria **Antantės sąjunga**

Pagrindiniai frontai

- Vakarų frontas (Didžioji Britanija ir Prancūzija prieš Vokietiją)

○ Rytų frontas (Rusija prieš Vokietiją ir Austriją-Vengriją)

Eiga

1914 m.

Įvykiai Vakarų fronte

- Rugpjūčio 03-04 d. Vokietija užima Belgiją ir Liuksemburgą, puldama Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos pajėgas juda link Paryžiaus;
- Vokietijos puolimas prie Marnos buvo sustabdytas, nes įstojo Rusija.

Įvykiai Rytų fronte

- Rusija puola Vokietiją, užima dalį Rytprūsių;
- Rusija priverčia Vokietiją kariauti dviem frontais;
- Rusija įsiveržia į Austrijos-Vengrijos teritoriją ir užima Galiciją.

1915 m.

Įvykiai Vakarų fronte

- Mūšiai Prancūzijos teritorijoje, pagrindinis - Ipro;
- Vokietija panaudoja chloro dujas (pirmą kartą karų istorijoje).

Įvykiai Rytų fronte

- Vokietija išstumia Rusiją iš Rytprūsių.
- Rudenį Vokietija okupuoja Lietuvą ir ją laikys okupuota iki 1918 m. pab.
- Austrija-Vengrija išstumia Rusiją iš Galicijos.

1916 m.

Įvykiai Vakarų fronte

- Pozicinis karas Prancūzijos teritorijoje (iškasta apie 700 km apkasų);
- Jūrų mūšis prie Jutlandijos;
- Verderno kautynės (kiekviena pusė turėjo po 300 000 aukų);
- Somos mūšis, kuriame pirmą kartą panaudoti tankai (Didžiosios Britanijos)

1917 m.

Įvykiai Vakarų fronte

- Tęsiasi pozicinis karas;
- Vokietijos povandeninis karas.

Įvykiai Rytų fronte

- Rusijoje įvyksta Vasario ir Spalio Revoliucijos;
- Bolševikams atėjus į valdžią pradedamos separatinės taikos derybos.

1918 m.

- ⦿ 1918 m. lapkričio 11 d. baigiasi Pirmas pasaulinis karas.

Baigtis Vakarų fronte

- ⦿ Karas baigiamas Kompjeno paliaubomis.

Baigtis Rytų fronte

- ⦿ Karas baigiamas separatine Bresto taika.

Pokyčiai karinėse sąjungose karo metu

1914 m.

- Į Trilypės sąjungos pusę stoja Osmanų imperija (Turkija)
- Antantės pusėn stoja Japonija

1915 m.

- Italija įstoja į Antantės sąjungą (pabėgo nuo Trilypės sąjungos)
- Bulgarija paremia Vokietiją

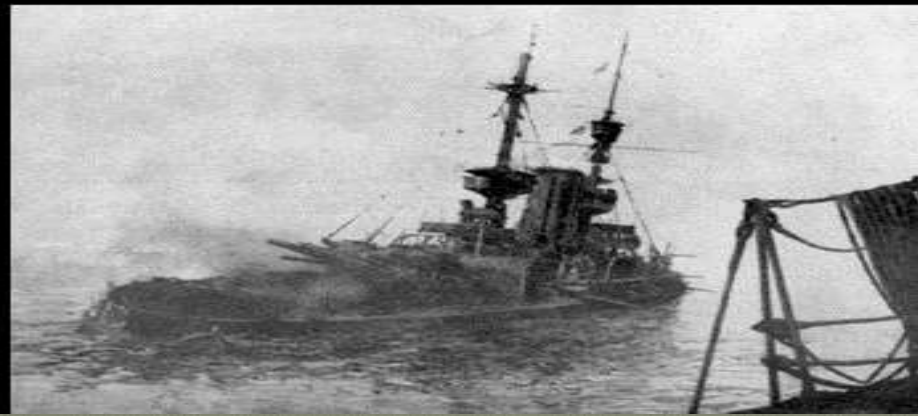
1917 m.

- Į Antantės pusę stoja JAV.

Karo padariniai

- Kare žuvo arba buvo sužeista apie 30 milijonų žmonių.
- Per karą galutinai žlugo Vienos sistema, susiformavusi XIX a. pradžioje. JAV šio karo metu iškilo kaip stipri dominuojanti pasaulyje jėga.
- Buvo įvykdyta daug karo nusikaltimų.

Šaltiniai

- http://lt.wikipedia.org/wiki/Pirmasis_pasaulinis_karas#.C5.BDala
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/86/WW1_TitlePicture_For_Wikipedia_Article.jpg
- http://protas.pypt.lt/istorija/pirmasis_pasaulinis_karas
- <http://www.mokslai.lt/referatai/analize/13838.html>
- <http://ww2photomuseum.com/K98-3.html>
- <http://www.google.lt/imgres?q=I+World+War&um=1&hl=lt&biw=1366&bih=624&tbnid=r2sXYasgiUCbaM:&imgrefurl=http://libcom.org/library/world-war-i-further-reading-guide&docid=2lH-nCYseI57bM&imgurl=http://libcom.org/files/images/library/trench.jpg&w=416&h=300&ei=8lnRTsPrMNSFsga2iv3XDA&zoom=1&iact=hc&vpx=1061&vpy=240&dur=991&hovh=191&hovw=264&tx=172&ty=113&sig=117484368825500349269&page=1&tbnh=117&tbnw=150&start=0&ndsp=21&ved=1t:429,r:13,s:0>